

Presentation Förskolan

Barn- och Utbildningskontoret
2019

Lite historik

- **Barnträdgårdarna (1896-1940)** växte fram i Sverige under senare hälften av 1800-talet. Barnen lärde sig främst praktiska sysslor – flickor lärde sig att sköta hemmet och pojkar att bygga, konstruera och sköta trädgården. Ogifta kvinnors barn var inte välkomna.
- **Barnkrubborna (1900-1930)** var samtidigt för de fattigas barn. Det var medelklasskvinnor som tyckte synd om barnen som var ute och lekte hela dagarna utan mat och tillsyn av vuxna, som drev verksamheten. Fokus var mest på tillsyn och att ge mat tre gånger per dag utan några speciella pedagogiska ambitioner

Lite historik

- **Daghemmen (1940-1970)** Daghemmen tillkom som en sammanslagning av verksamheterna under 1930-tal. På 1970-talet exploderade utbyggnaden. Daghem var till för alla barn oavsett socioekonomisk bakgrund och nu blev även ogifta mödrars barn välkomna. Syftet med verksamheten var att fostra demokratiska medborgare. Daghemmen låg under socialtjänstlagen. Utvecklingspsykologi fick sitt genombrott under denna tid.
- **Förskolan (kom 1972, men begreppet används sen 1990 talet)** Den lagstadgade *läroplanen* kom 1998, och förskolan ligger nu under skollagen. Dagens förskollärare har en universitetsutbildning på 3,5 år och blir då legitimerade förskollärare. Barnen ses idag som subjekt och aktiva i sina egna lärprocesser och sin egen menings- och kunskapsskapande.

Förskolans syfte

- **Skollagen 8kap.**
- **2§** Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.
- **8 §** Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

Norrtälje kommuns kommunala förskolor

Vi har **32 förskolor**, uppdelat på nio områden.

I juli blir förskolechefer rektorer, och varje rektor har mellan 3-5 förskolor att ansvara för var.

Vi kommer att ha ca 5,4 barn i genomsnitt/ årsarbetare 2019.

I riket var det 5,1 barn i oktober 2018.

Vi har ca 15,25 barn/avdelning. Ca 1 650 barn och 310 pedagoger.

I förskolan arbetar pedagoger. D.v.s. legitimerade förskollärare (41 %), och barnskötare eller annan personal.

Organisation

Lpfö-2018:

*Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. **Rektorn har ansvar för förskolans kvalitet.***

Till hjälp har rektorn en biträdande, ett ekonomiskt stöd, en pedagogisk utvecklare och/eller arbetslagsledare - beroende på hur stora områdena är.

Förskollärarna ansvarar för att leda undervisningen

Arbetslaget ska tillsammans genomföra utbildningen för barnen. Förskolan av i dag ställer höga krav på arbetslagets kompetens och förhållningssätt. Alla behövs.

Läroplanen- de nationella målen.

Läroplanen innehåller mål för vad verksamheten ska erbjuda barnen.

Inga mål för vad enskilda barn ska ha uppnått vid olika tidpunkter eller i olika åldrar. Det finns inte heller fastställda normer eller nivåer för vilka förmågor eller kunskaper barnen ska utveckla.

Kunskapen om varje barns lärande och utveckling ska heller inte användas för att kategorisera, sortera eller jämföra barnen, utan ska istället **vara ett underlag för att planera den fortsatta verksamheten med barnen.**

Systematisk kvalitetsarbete tar sin utgångspunkt i de nationella målen.

Rektorn har ansvar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen systematiskt och kontinuerligt och därmed verka för ökad måluppfyllelse.

Läroplanen- de nationella målen.

Målen i läroplanen anger riktning på utbildningen i förskolan och därmed den förväntade kvalitetsutvecklingen i utbildningen samt hur denna bidrar till varje barns utveckling och lärande.

Riktlinjerna i läroplanen anger förskollärarens ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Riktlinjerna anger också uppdraget för var och en i arbetslaget. Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag.

Ny läroplan från i juli 2019 (Ipfö-2018)

Förskolans uppdrag:

Utbildningen i förskolan ska *lägga grunden för ett livslångt lärande.*

Den ska vara *rolig, trygg och lärorik* för *alla* barn.

Omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet.

I utbildningen ingår undervisning.

Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära.

Leken är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande.

Förskolan vilar på demokratins grund.

Undervisning i förskolan

(Sedan 2010 står det i skollagen att undervisning bedrivs i förskolan)

- *Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning och syftar till utveckling och lärande hos barnen.*
- *Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden.*
- *Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som *arbetslaget* genomför gemensamt.*
- *All undervisning tar avstamp i läroplanen, och det innebär att alla i arbetslaget behöver vara väl förtrodda med hela läroplanen och intentionerna med utbildningen i förskolan*

Andra viktiga områden i den nya läroplanen.

(Lpfö 2018 – leken är grunden för all utveckling, lärande och välbefinnande)

- Utbildning
- Hållbar utveckling
- Kroppslig och personlig integritet
- Digital kompetens
- De nationella minoriteternas språk och kultur
- Högläsning och språkutveckling
- Rätt till teckenspråk
- Jämställdhet
- Stöd och stimulans utifrån barnets behov och förutsättningar

Norrtälje kommuns kommunala förskolor

- *Implementering av lpfö-2018. 2019-2020*
- *Polyglutt och bokgåvor*
- Kunskap om *NPF* (utbildning under ht 2018-vt 2019)
- *En hbtq certifierad förskola.*
- *Erasmus. Samarbete med Danmark och Lettland kring lärmiljöer.2018-2020*
- *Validering av utbildade barnskötare. Hösten 2019*
- *Pedagogisk förskoletid kl. 9-15*
- *Unikum – följer barns lärande*
- *Likvärdigheten – UFB och Kvalitetsrapport*
- *Genomlysning*
- *Handlingsplan för att stärka frisknärvaron (ht-2019)*

Utmaningar

- Effektiviseringar
- Tid för planering och reflektion
- Barnens långa vistelsetider
- Ojämnt antal förskollärare
- Behålla och rekrytera personal
- Hög sjukfrånvaro

Styrkor

- Engagerade och kompetenta rektorer som driver våra förskolor
- Kompetenta pedagoger
- Kollegialt lärande
- Arbetsglädje och utveckling

Avslutande ord

Det avgörande är inte barngruppernas storlek, utan hur många barn det är per pedagog. I en stor barngrupp kan man dela barnen i ett antal mindre grupper utifrån aktivitet och intresse.

En genomsnittlig siffra på 5,4 barn/pedagog gör att man som pedagog har ca 4-5 mindre barn/pedagog, och ca 6-8 större barn /pedagog.

Ibland är man ensam med barnen och ibland arbetar man tillsammans med en annan pedagog och en större grupp barn.

Skollagen kap 8. 9§: Förskolechefen ska se till att de barn som är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd. I förskolan kommer och går barn med olika behov under hela året, vilket gör det extra oförutsägbart att planera utifrån budget.

BARNEN ÄR VÅR FRAMTID

Förskolan lägger grunden för nyfikenhet, samarbete,
kreativitet och lusten att lära

Tack för oss.

Helen Osbeck
Verksamhetschef för förskolan

Kristina Lundgren
Förskolechef

Norrtälje södra förskoleområde
2019-06-17

Barn- och Utbildningskontoret

